

Izvešće o „Međuparlamentarnim odnosima između Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata u okviru Ugovora iz Lisabona”

2009. – 2014.

Godišnje izvješće za 2013./2014.

Ovo je publikacija

Uprave za odnose s nacionalnim parlamentima

Direktorica: Christine Verger

Adresa elektroničke pošte: christine.verger@ep.europa.eu

Voditeljica Odjela za zakonodavni dijalog: Patrizia Maria Prode

Adresa elektroničke pošte: patrizia.prode@ep.europa.eu

Voditelj Odjela za institucionalnu suradnju: Francisco Juan Gómez Martos

Adresa elektroničke pošte: francisco.gomezmartos@ep.europa.eu

Rukopis dovršio: Eschel Alpermann

Adresa elektroničke pošte: eschel.alpermann@ep.europa.eu

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2013./2014.

SADRŽAJ

Predgovor

1. Uvod

2. Ključne novosti i trendovi u međuparlamentarnoj suradnji

2.1. Međuparlamentarna konferencija o gospodarskom upravljanju EU-a

2.2. Žuti karton za prijedlog o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja

2.3. Produbljivanje međuparlamentarne suradnje u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) te zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP)

2.4. Parlamenti EU-a u globalnom upravljanju

3. Institucionalna parlamentarna suradnja

3.1. Konferencija parlamentarnih odbora za poslove Unije (COSAC)

3.2. Konferencija predsjednika parlamenata EU-a (EUSC)

3.3. Odnosi s Parlamentarnom skupštinom Vijeća Europe (PACE)

4. Međuparlamentarne sjednice

4.1. Međuparlamentarne sjednice odbora – usredotočenije razmjene iskustava među stručnjacima

4.2. Bilateralni posjeti – fleksibilna i učinkovita formula

4.3. Videokonferencije – put prema napretku

5. „Mehanizam ranog upozoravanja” – Protokol br. 2 Ugovora iz Lisabona

6. Alati za razmjenu informacija i umrežavanje

6.1. Međuparlamentarna razmjena informacija o Europskoj uniji – IPEX

6.2. Europski centar za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju – ECPRD

7. Trendovi u međuparlamentarnim odnosima 2009. – 2014.

Prilozi

Predgovor

Budući da se sadašnje mandatno razdoblje približava kraju, u ovom posljednjem godišnjem izvješću htjeli bismo vam predstaviti novosti u području međuparlamentarne suradnje između Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata tijekom tekućeg saziva. Nakon više od dvije godine uspješne suradnje, ovo će izvješće biti posljednje izvješće za koje ćemo biti odgovorni kao potpredsjednici za odnose s nacionalnim parlamentima tijekom ovog mandatnog razdoblja. Osim toga, ovo je posljednje izvješće potpredsjednika Martíneza koji odlazi u mirovinu nakon 22 godine rada u nacionalnom parlamentu, 15 godina u Europskom parlamentu i nekoliko godina obnašanja međuparlamentarnih funkcija potpredsjednika skupštine Zapadnoeuropske unije te potpredsjednika i predsjednika Parlamentarne skupštine Vijeća Europe. Drugim riječima, ovo je pravi trenutak za ocjenu postignuća od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona do završetka ovog mandatnog razdoblja te za predaju štafetne palice novoizabranom Europskom parlamentu.

Međuparlamentarna suradnja prešla je dalek put od Konvencije o budućnosti Europe, a posljednjih je godina doživjela pravi procvat. To se ponajviše odražava u rekordnom broju međuparlamentarnih sjednica odbora organiziranih u prostorijama EP-a, koje su ukupno privukle više od jedne i pol tisuće članova nacionalnih parlamenata u posljednje četiri godine, te u nedavnoj obnovi zajedničkih sjednica odbora koje organizira EP zajedno s predsjedavajućim parlamentom. To također dokazuje porast broja komparativnih zahtjeva koje razmatra Europski centar za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju, veće prihvaćanje IPEX-a kao glavne platforme za međuparlamentarnu razmjenu o pitanjima Europske unije među nacionalnim parlamentima, kao i odlučnost Konferencije predsjednika parlamenata Europske unije (EUSC) u uspostavi dvaju novih oblika specijaliziranih međuparlamentarnih konferencija.

U posljednje dvije godine Konferencija predsjednika parlamenata (EUSC) dobila je na važnosti zahvaljujući ulozi koja je međuparlamentarnoj suradnji dodijeljena člankom 9. Protokola (br. 1) o ulozi nacionalnih parlamenata te je prednjačila u oblikovanju budućnosti međuparlamentarnih odnosa. EUSC je postigao dogovore o uspostavi dvaju novih oblika međuparlamentarne kontrole u području ZVSP-a/ZSOP-a nakon raspuštanja Parlamentarne skupštine Zapadnoeuropske unije te o gospodarskom upravljanju u 2012. i 2013. kao protuteži trendu međuvladinog donošenja odluka među državama članicama. Prva izdanja tih novih međuparlamentarnih konferencija povećala su izgleda za veći stupanj parlamentarne kontrole i demokratizacije. Osim COSAC-a i samog EUSC-a, ta nova „druga generacija” međuparlamentarnih foruma okuplja specijaliste iz raznih područja stručnosti. Isticanjem i javnim raspravljanjem o pitanjima o kojima se do sada odlučivalo preko noći iza zatvorenih vrata na europskoj razini, takvi forumi imaju potencijal pridonijeti razvoju europske javne sfere za političke rasprave. Neovisno o nadležnostima EP-a, tek treba vidjeti mogu li te međuparlamentarne konferencije predstavljati trend veće demokratske odgovornosti i parlamentarne kontrole politika EU-a.

U tom novom kontekstu COSAC, koji je u Vilniusu 2013. proslavio 50. obljetnicu zasjedanja, suočava se s nekim teškim izazovima. Razlog tome dijelom je njegov sastav (uglavnom nespecijalisti iz odbora za poslove EU-a), a dijelom njegov institucionalizirani karakter i strogi poslovnik. Umjesto osiguravanja dovoljno prostora za međuparlamentarnu razmjenu i rasprave, što je njegova zakonska svrha, COSAC je postao forum na kojem nacionalni i europski rukovoditelji iznose svoja stajališta o parlamentarcima. Premijeri, ministri, članovi Europske komisije i drugi predstavnici izvršnih vlasti sada čine gotovo dvije trećine govornika. S druge strane, parlamentarci koji započinju rasprave čine samo 16 posto glavnih govornika te su stoga iznimke. U nedavnim prigodama, izaslanstvo EP-a uspjelo je uvjeriti predsjedničku trojku COSAC-a da pozove nekoliko zastupnika EP-a, specijaliste u svojim područjima stručnosti, da informiraju sudionike rasprave. To je uzrokovalo žestoke međuparlamentarne rasprave koje pokazuju što bi bilo moguće uz malo volje.

Uvođenje odredbi o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u Protokol br. 2 Ugovora iz Lisabona pridonijelo je podizanju svijesti nacionalnih parlamenata o nacrtu zakonodavstva EU-a u ranoj fazi, iako su parlamenti/domovi na različite načine i s različitim rezultatima proveli promjene

svojih unutarnjih pravila kako bi imali koristi od tog „mehanizma ranog upozoravanja”. Mali broj od samo dva „žuta kartona”, kada su nacionalni parlamenti pokrenuli postupak obvezne revizije predviđen Protokolom br. 2, pokazuje da nacionalni parlamenti nisu blokirali nacrt zakonodavstva EU-a. Upravo suprotno, velik broj doprinosa nacionalnih parlamenata koji se odnose na sadržaj nacrtu zakonodavnih akata u usporedbi s relativno malim brojem obrazloženih mišljenja kojima se izražava zabrinutost u pogledu supsidijarnosti (u omjeru od otprilike 4,5 prema 1) ukazuje na sve veće zanimanje za aktivno pridonošenje političkoj raspravi na razini EU-a.

Dok su se posljednjih godina međuparlamentarne sjednice odbora bavile temama u ranoj zakonodavnoj fazi (posebno temama povezanim s donošenjem višegodišnjeg financijskog okvira kao glavnih reformi politika EU-a poput regionalne politike, politike poljoprivrede i ribarstva te višegodišnjih programa potrošnje) uporaba međuparlamentarnih sjednica odbora za predzakonodavni dijalog s nacionalnim parlamentima smanjena je u 2013., također zbog manjeg broja relevantnih prijedloga Komisije. Međutim, Europski parlament ne sudjeluje aktivno u predzakonodavnom političkom dijalogu između Komisije i nacionalnih parlamenata (takozvana Barrosova inicijativa) niti ga sustavno prati. Sveukupno, broj sastanaka stručnjaka povećao se od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona, s najmanje 58 međuparlamentarnih sjednica odbora u razdoblju od 2010. do 2014. te šest zajedničkih parlamentarnih sjednica i pet zajedničkih sjednica odbora. Međuparlamentarne sjednice odbora postale su tijekom godina standardni oblik sastanaka za zasjedanja cijelih odbora s nacionalnim parlamentima, ali to nije isključilo druge oblike kao što su pozivi samo predsjednicima odbora ili trajni pozivi nacionalnim parlamentima. Smjer koji će se ubuduće istraživati uz tehničke preduvjete koji su sada uvedeni u EP-u i nekim nacionalnim parlamentima uporaba je videokonferencija koja bi omogućila održavanje još većeg broja sjednica u skladu sa specifičnim potrebama komunikacije između stručnjaka, npr. između izvjestitelja.

Osim o činjenicama i brojkama, u ovom izvješću iznosimo nekoliko trendova u međuparlamentarnim odnosima koji su se razvili tijekom posljednjih godina, posebno pojačana službena uključenost nacionalnih parlamenata u institucijsku strukturu EU-a, razvoj institucionaliziranih oblika sektorske suradnje između Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata te potreba razmatranja uloge i prirode COSAC-a kao foruma za međuparlamentarnu razmjenu; trend prema održavanju manje velikih sjednica koje se bave širokim političkim pitanjima s ograničenim izravnim učinkom na tekuće parlamentarne aktivnosti koji se odražava u trendu usmjerenom prema više specijaliziranih sastanaka o određenim politikama ili dijelovima nacrtu zakonodavstva; te naposljetku iznalaženje fleksibilnih i prilagođenih oblika sastanaka, tehnički podržanih uporabom videokonferencija.

Novi saziv Europskog parlamenta suočit će se s ponovnim izazovima na području međuparlamentarne suradnje koji nastaju zbog sve težih gospodarskih okolnosti, rasta međunarodne konkurentnosti, geostrateške i političke promjenjivosti i sveprisutne bezvoljnosti i razočaranosti građana trenutačnim postupkom europske integracije. Parlamentarna suradnja može pomoći u ponovnom osnažanju europskog projekta, posebno u pogledu stava građana. Demokracija se ne može nametati odozgo, nego se razvija kad građani sudjeluju u postupku i kad se sve institucije, na svim razinama, učinkovito i dosljedno koriste svojim pravima i odgovornostima. To podrazumijeva načelo provođenja parlamentarne kontrole i odgovornosti na razini odlučivanja. Napetosti i razlike u mišljenju uvijek će biti neizbježne; međutim, najvažnija je volja za konstruktivnom suradnjom kako bi se to prevladalo i kako bi se politike Europske unije i država članica kretale prema temeljnim načelima Unije i glavnim ciljevima iz članaka 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji.

Miguel Ángel Martínez
Potpredsjednik

Othmar Karas
Potpredsjednik

1. Uvod

Treći put od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona predstavljamo vam godišnje izvješće o razvoju međuparlamentarnih odnosa između Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata. Za razliku od prethodnih izvješća, godišnje izvješće za 2013./2014. nije usmjereno samo na novosti u razdoblju o kojem se izvještava. Umjesto toga, ono također prikazuje dugoročnije trendove i mogućnosti u području međuparlamentarne suradnje. S obzirom na to da se približavamo završetku ovog zakonodavnog razdoblja i da su prošle četiri godine od primjene novih odredbi Ugovora iz Lisabona o međuparlamentarnoj suradnji i ulozi nacionalnih parlamenata, vrijeme je za analizu napretka u provedbi novog Ugovora. U tu je svrhu izvješću za ovu godinu pridodano završno poglavlje o trendovima u međuparlamentarnim odnosima u razdoblju od 2009. do 2014.

2. Ključne novosti i trendovi u međuparlamentarnoj suradnji

2.1. Međuparlamentarna konferencija o gospodarskom upravljanju EU-a

Nedavna događanja u području europskog gospodarskog upravljanja, uključujući usvajanje međuvladinog Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju (TSCG/„fiskalni sporazum”) i nekoliko zakonodavnih mjera (takozvanog „paketa od šest zakona” i „paketa od dva zakona”) kao reakciju na gospodarsku i financijsku krizu, znatno su promijenila europsko upravljanje. Istodobno, ta su događanja izazvala cijeli niz zabrinutosti, posebice u pogledu demokratske legitimnosti i odgovornosti. Dok ta temeljna načela moraju biti zajamčena na razini na kojoj se odluke donose i provode, Europski parlament odavno zauzima stajalište da međuparlamentarna suradnja ima ključnu komplementarnu ulogu u tom pogledu.¹ Na inicijativu odbora EP-a uključenih u područje gospodarskog upravljanja, a to su odbori za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON), za proračun (BUDG) te za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL), te potaknut potporom Konferencije predsjednika parlamenata EU-a za održavanje takve sjednice, EP je u veljači 2012. bio domaćin međuparlamentarne konferencije o Europskom semestru za koordinaciju gospodarske politike.

Godinu poslije, u siječnju 2013., sjednica je dodatno razrađena i preimenovana u *Europski parlamentarni tjedan o Europskom semestru*. Tri međuparlamentarne sjednice odbora organizirane u okviru tog tjedna bile su najuspješniji sastanci u pogledu odaziva, uz sudjelovanje ukupno 100 članova iz 33 parlamentarna doma (iz 26 država članica) te otprilike 70 prisutnih članova EP-a. Rasprave su bile usmjerene na Europski semestar, demokraciju i supsidijarnost, utjecaj Europskog semestra na mjere štednje i mogućnosti rasta, borbu protiv nezaposlenosti mladih, socijalni učinak programa gospodarske prilagodbe u državama članicama koje su suočene s financijskim poteškoćama, kao i na ulogu proračuna EU-a u podupiranju ostvarivanja ciljeva Europskog semestra država članica.

U pismu koje je nakon navedenog događaja poslano predsjednicima svih nacionalnih parlamenata, predsjednik EP-a Schulz istaknuo je kako su rasprave „sudionicima omogućile da u vrlo konstruktivnom ozračju i u duhu istinske suradnje raspravljaju o različitim prioritetima i politikama u okviru Semestra te da uče iz tuđih iskustava u njihovom poboljšanju i provedbi”, čime se „osnažuje demokratska dimenzija Europskog semestra na nacionalnoj razini i na razini EU-a.”

---

¹ Vidi Rezoluciju Europskog parlamenta od 1. prosinca 2011. o Europskom semestru za koordinaciju politike, Preambula, dijelovi E., F. i J.

U međuvremenu, odredbe fiskalnog sporazuma predviđaju organizaciju međuparlamentarne konferencije „...za raspravu o proračunskim politikama i drugim pitanjima koja su obuhvaćena [tim] Ugovorom”.² Tijekom konferencije predsjednika parlamenata u Nikoziji u travnju 2013. postignut je dogovor o provedbi odredbi članka 13. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju (TSCG). Time se otvaraju nove mogućnosti za parlamentarni nadzor putem intenzivnije međuparlamentarne suradnje u okviru gospodarskog upravljanja. U jesen svake godine parlament države članice koja predsjedava Vijećem mora u svojim prostorijama organizirati jednu konferenciju. Drugu konferenciju mora zajednički organizirati EP i parlament države članice koja predsjedava Vijećem početkom svake godine u prostorijama EP-a u Bruxellesu.

U skladu s tim dogovorom, prva konferencija o članku 13. organizirana je u Vilniusu 16. – 17. listopada 2013. Parlamentarci su raspravljali o širokom rasponu pitanja koja se odnose na gospodarsko upravljanje EU-a, kao što su: okvir za gospodarsko upravljanje u razdoblju nakon krize; bankovna unija i financijska integracija u EU-u te proračunska konsolidacija i strukturne reforme u Europi.

Drugu konferenciju o gospodarskom upravljanju zajednički su organizirali EP i helenski parlament 20. – 22. siječnja 2014. u prostorijama EP-a u Bruxellesu. Konferencija je privukla rekordni broj sudionika. Približno 150 članova nacionalnih parlamenata, 60 članova Europskog parlamenta i još 100 dužnosnika nacionalnih parlamenata sudjelovali su u tom trodnevnom događaju koji je omogućio održavanje rasprava o nizu tema, od *Poboljšanje fiskalnog nadzora u EMU-u* do *Demokratske legitimnosti programa ekonomske prilagodbe*. Kao i prethodnih godina, konferencija je kombinirala niz plenarnih sjednica s usporednim sjednicama odbora za ekonomsku i monetarnu politiku, za proračun te za zapošljavanje i socijalna pitanja. Valja napomenuti da je u službeni kalendar EP-a za 2014. uvedena novina, a to je da je u njemu sada određeni tjedan označen kao „Europski parlamentarni tjedan” tijekom kojeg se taj događaj održava. Održavanje sljedeće konferencije o članku 13. TSCG-a planirano je za jesen 2014. u Rimu.

2.2. Žuti karton za prijedlog o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja

Ugovor iz Lisabona često se označava kao „ugovor parlamenata”, posebice zato što se njegovim Protokolom br. 2 osigurava nacionalnim parlamentima pravo na nadzor sukladnosti nacrtu zakonodavstva EU-a s načelom supsidijarnosti. Godine 2012., prvi put od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona, prijedlog Komisije pokrenuo je takozvani postupak „žutog kartona”, tj. obveznu reviziju koju provodi institucija koja podnosi prijedlog. U rujnu 2012. Komisija je odlučila povući svoj takozvani prijedlog „Monti II”, ali ne zbog nepridržavanja načela supsidijarnosti, već zato što je zaključila da prijedlog vjerojatno neće „skupiti potrebnu političku potporu u EP-u i Vijeću za njegovo usvajanje”.

Tijekom 2013. postupak obvezne revizije („žuti karton”) pokrenut je drugi put. Od nacionalnih parlamenata/domova zaprimljeno je 13 obrazloženih mišljenja koja se odnose na prijedlog Uredbe Vijeća o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO).³

---

² Članak 13. TSCG-a.

³ COM(2013) 534. Obrazložena mišljenja predstavljala su 18 od ukupno 56 glasova, čime su prešla prag potreban za nacrt zakonodavnih akata koji pripadaju području slobode, sigurnosti i pravde (na temelju članka 76. UFEU-a).

Obrazložena mišljenja potaknula su niz prigovora na prijedlog, uključujući nepridržavanje Komisije osnovnih postupovnih zahtjeva, tj. uključivanje detaljne izjave u obrazloženje Komisije; nedostatno obrazloženje dodane vrijednosti osnivanja Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) u pogledu djelovanja pravosudnih sustava država članica; uvjerenje da bi „nacionalni model“ EPPO-a nerazmjerno ograničio postojeći suverenitet država članica u području kaznenog prava te sklonost jačanju postojećih oblika suradnje, kao što je OLAF, ili uvođenju preventivnih mjera u trenutku primjene sredstava EU-a.

U roku od jednog mjeseca Komisija je osigurala analizu obrazloženih mišljenja.⁴ U svakom pojedinom slučaju zaključila je da je prijedlog sukladan s načelom supsidijarnosti. Stoga je opći zaključak Komisije bio da povlačenje ili izmjena prijedloga nisu potrebni te da će se prijedlog zadržati. Komisija je, međutim, dodala da će obrazložena mišljenja uzeti u obzir tijekom zakonodavnog postupka. Europski parlament nedavno je usvojio stajalište u prvom čitanju na temelju izvješća Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove.⁵

2.3. Produblјivanje međuparlamentarne suradnje u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) te zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP)

Slijedeći zaključke konferencije predsjednika parlamenata EU-a u Varšavi 2012., prva međuparlamentarna konferencija za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku (ZVSP) te zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku (ZSOP) održana je u Pafosu na Cipru. Tada je odlučeno o metodama rada za buduće sjednice, npr. o veličini izaslanstava, sudjelovanju EP-a u organizaciji sjednica i njihovoj učestalosti.

U 2013. održane su druga i treća konferencija za ZVSP/ZSOP: konferencija koju je u Dublinu 24. – 25. ožujka organizirao irski *Houses of the Oireachtas* bila je usmjerena na prevenciju sukoba, sveobuhvatni pristup u Afričkom rogu te bliskoistočni mirovni proces, dok je konferencija u Vilniusu 4. – 6. rujna koju je organizirao litavski *Seimas* bila usredotočena na Istočno partnerstvo, na sjednicu Europskog vijeća u prosincu 2013. o obrani i Siriju.

Do početka obiju konferencija, Europski parlament usko je surađivao s predsjedavajućim parlamentom u organiziranju konferencije (dnevni red i pozvani govornici), pridonoseći izradi nacрта zaključaka, kao i u radu na reviziji trenutnog poslovnika.

U skladu s odlukama Konferencije predsjednika parlamenata EU-a i zaključcima prve međuparlamentarne konferencije, privremeni odbor za revizije trenutno provodi početnu reviziju praktičnih mjera za navedene konferencije, s ciljem podnošenja prijedloga na razmatranje Konferenciji predsjednika parlamenata koja će se održati u Rimu na proljeće 2015. Glavni cilj tih preporuka je rad na poboljšanju konferencije na temelju njezinog trenutnog poslovnika, kao što je omogućavanje usredotočenijih rasprava, osnivanje usporednih radionica i izrada kraćih operativnih zaključaka. I dalje se raspravlja o prijedlozima usmjerenima na razvoj konferencije u punopravnu parlamentarnu skupštinu. U skladu sa zaključcima Konferencije predsjednika parlamenata EU-a održane u Stockholmu 2010. Europski parlament ne podupire takve promjene.

⁴ COM(2013) 851, Komunikacija od 27. studenog 2013.

⁵ Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 25. veljače 2014. s ciljem usvajanja Uredbe (EU) br.../2014 Europskog parlamenta i Vijeća o prilagodbi niza pravnih akata u području pravosuđa kojima se predviđa korištenje regulatornog postupka s kontrolom članku 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije; P7_TC1-COD(2013) 0220.

2.4. Parlamenti EU-a u globalnom upravljanju

Tijekom proteklih desetljeća vlade su osnovale veliki broj međunarodnih organizacija i neformalnih skupina. U mnogim od tih tijela vlade ili njihovi predstavnici donose odluke ili usvajaju političke smjernice koje utječu na živote ljudi diljem svijeta. Stoga globalno upravljanje ne smije biti prepušteno samo vladama i diplomatima, nego mora uključiti građane i njihove izabrane predstavnike. Parlamentarci moraju imati ulogu u tom procesu. Iako je u nedavnoj prošlosti postignut napredak i mnoge od tih organizacija imaju određenu parlamentarnu dimenziju, trenutačna situacija još je uvijek daleko od zadovoljavajuće.

Zbog tog su razloga potpredsjednici Europskog parlamenta odgovorni za odnose s nacionalnim parlamentima Miguel Angel Martínez i Othmar Karas organizirali parlamentarni forum o „parlamentima EU-a u globalnom upravljanju”. Događaj se održao 18. veljače 2014. u prostorijama Europskog parlamenta u Bruxellesu. Okupio je 28 članova nacionalnih parlamenata iz 16 parlamentarnih domova iz 14 država, 8 članova Europskog parlamenta te predstavnike institucija EU-a, međunarodnih organizacija i nevladinih organizacija.

Sudionici konferencije žustro su raspravljali o ulozi parlamenata i demokracije u razdoblju „globalne domaće politike”, djelovanju europskih parlamenata u multinacionalnim organizacijama i međunarodnim forumima te su predstavili globalne inicijative i mreže koje okupljaju parlamentarce koji se bave istim temama.⁶

3. Institucionalna parlamentarna suradnja

3.1. Konferencija parlamentarnih odbora za poslove Unije (COSAC)

Godine 2013. Konferencija parlamentarnih odbora za poslove Unije (COSAC), uspostavljena u studenom 1989. u Parizu, proslavila je svoju 50. plenarnu sjednicu u Vilniusu. Jedinstvena je po tome što je to jedini međuparlamentarni forum ugrađen u Ugovor iz Lisabona (Protokol br. 1). Nacionalni parlament države članice koja je na čelu rotirajućeg predsjedništva Vijeća igra vodeću ulogu u definiranju smjera i rada COSAC-a. Podupire ga predsjednička trojka čiji je stalni član Europski parlament te se može osloniti na organizacijsku potporu malog tajništva koje ugošćuje EP, a predvodi dužnosnik upućen iz nacionalnog parlamenta („stalni član”).

Trend prema izraženijem sporazumnom pristupu uspostavljenom od poljskog predsjedavanja COSAC-om u 2011. ojačan je tijekom 2013. Za vrijeme irskog i litavskog predsjedanja Europski parlament znatno je pridonio radu COSAC-a. Na dvjema plenarnim sjednicama u Dublinu i Vilniusu nekoliko je zastupnika Europskog parlamenta imalo aktivnu ulogu. Irski Oireachtas i litavski Seimas pozvali su četiri zastupnika Europskog parlamenta da se na 49. i 50. plenarnoj sjednici COSAC-a obrate kao glavni govornici te jednog zastupnika EP-a kao prvog koji odgovara na pitanja. Njihovi govori i odgovori na pitanja s govornice pridonijeli su stvaranju prave europske i međuparlamentarne rasprave o temama kao što su razvojna politika, europski izbori 2014., demokratska legitimnost u EU-u, provedba strategije Europa 2020. te politika proširenja i susjedstva. Osim toga, sastav izaslanstava Europskog parlamenta u Dublinu i Vilniusu uključivao je članove nekoliko odbora EP-a čime su olakšani nastupi zastupnika EP-a specijaliziranih za teme na dnevnom redu.

---

⁶ Svi dokumenti sa sastanka i popratne informacije dostupni su na internetskoj stranici konferencije <http://www.europarl.europa.eu/webnp/cms/pid/1983>.

Također se sa zadovoljstvom može primijetiti da su drugi parlamenti svesrdno sudjelovali u raspravama COSAC-a te da su pridonijeli njihovoj živosti. Glavni govornici iz nacionalnih parlamenata i EP-a očigledno su pridonijeli međuparlamentarnoj naravi rasprava na sjednicama COSAC-a. Štoviše, pozivanje bivšeg predsjednika Europskog parlamenta Pata Coxa u Vilnius, gdje je iznio snažno svjedočanstvo o parlamentarnoj diplomaciji Europskog parlamenta koju potvrđuje njegova misija u Ukrajini, pridodalo je još jedan aspekt međuparlamentarnoj razmjeni.

Oba predsjedavajuća parlamenta uspješno su pokušala uvesti promjene i osvježiti oblik sjednica COSAC-a, između ostalog, uvođenjem panel diskusija, osiguravanjem foruma za mlade građane koji predstavljaju manjinske skupine te planiranjem (dobro posjećenih i živahnih) neformalnih sjednica za vrijeme ručka o parlamentarnoj praksi u selektivnoj kontroli EU-a te o ulozi nacionalnih parlamenata u oblikovanju i kontroli donošenja odluka u EU-u. Osim redovite sjednice COSAC-a, litavsko predsjedništvo organiziralo je niz povezanih popratnih događaja, kao što su „parlamentarni forum Baltičkog mora” i dosad prvi „forum žena COSAC-a” koji bi mogao postati smjer za daljnja istraživanja u budućnosti.

Plenarnim sjednicama COSAC-a obično prethode sastanci glavnih klubova zastupnika kojima predsjedaju ili supredsjedaju supredsjednici izaslanstva EP-a. Litavsko predsjedništvo prvi put je od COSAC-ovih izaslanika iz nacionalnih parlamenata zatražilo da u prijavi za sjednicu naznače svoju političku pripadnost, čime je olakšana organizacija sastanaka skupina te se znatno povećala nazočnost. Zapisnik s 50. sjednice COSAC-a bio je prvi u kojem je naznačena politička pripadnost govornika, čime se pridonijelo politizaciji COSAC-a.

Tijekom sjednica COSAC-a i u dvogodišnjim izvješćima u 2013. postalo je očito da je velik broj nacionalnih parlamenata razočaran zbog svoje nedostatne uključenosti u europske poslove, uključujući ovlasti kontrole nad vlastitim vladama. Ti parlamenti vrše pritisak za veću uključenost u europski postupak donošenja odluka, posebice u zakonodavni postupak, uz izmjene Ugovora ili bez njih. Kao posljedica toga, izaslanstvo EP-a koje predstavlja instituciju EU-a moralo je opetovano ustrajati na poštovanju ugovora EU-a. Također je moralo podsjetiti nacionalne parlamente, kada se radilo o usvajanju doprinosa i zaključaka, da je Europski parlament također član COSAC-a i da stoga usvojeni tekstovi moraju poštovati ulogu i ovlasti EP-a kao institucije Unije. Kada se taj pristup pokazao bezuspješnim, izaslanstvo EP-a moralo se ograditi od donesenih odluka naglašavajući da odbacuje „svako tumačenje prijedloga sadržanih u doprinosu [...] koje prelazi granice slova ili duha Ugovora [...] te trenutačne ravnoteže između nacionalnih i europskih parlamentarnih institucija”.

3.2. Konferencija predsjednika parlamenata EU-a (EUSC)

EUSC je upravljačko tijelo međuparlamentarne suradnje koje se sastaje svake godine u proljeće u državi koja je predsjedavala Vijećem EU-a tijekom drugog polugodišta prethodne godine. Prije EUSC-a održava se pripremni sastanak glavnih tajništva država sudionica.⁷

Na Konferenciji predsjednika parlamenata EU-a održanoj u Nikoziji od 21. do 23. travnja 2013., uz aktivno sudjelovanje predsjednika Martina Schulza, postignut je dogovor o načinima provedbe članka 13. TSCG-a (→ 2.1.).

---

⁷ Svi dokumenti povezani s EUSC-ima i pripremnim sastancima glavnih tajnika dostupni su na internetskoj stranici IPEX-a www.ipex.eu.

Prilikom raspravljanja o ulozi nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta u jačanju demokracije i ljudskih prava u trećim zemljama, predsjednici su naglasili da partnerstvo i uzajamna pomoć među kolegama može pridonijeti uspostavi parlamenata koji dobro funkcioniraju i koje bi trebalo karakterizirati uzajamno poštovanje, ravnopravno i učinkovito predstavljanje, transparentnost, odgovornost te učinkovitost kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. Predsjednici su potaknuli nacionalne parlamente i Europski parlament na nastavak svojih djelovanja u tom području, uključujući tehničku pomoć, razmjenu i programe *twinninga*.

Predsjednici su također razgovarali o načinima približavanja građana Europskoj uniji te su zaključili da bi parlamenti trebali djelovati kao posrednici u raspravama o pitanjima EU-a (kako na nacionalnoj tako i na međuparlamentarnoj razini) te da bi međuparlamentarna suradnja trebala uključiti razmjenu informacija o daljnjem poticanju podizanja svijesti među građanima o njihovim pravima i općenito o temama EU-a. Posebno su istaknuli potrebu poticanja građana na ostvarivanje svojih biračkih prava te osiguravanja da važnost odluka donesenih na razini EU-a kao i njihov utjecaj na živote građana budu potpuno jasni kako bi se potaknulo sudjelovanje građana u izborima za Europski parlament.

Što se tiče pitanja o tome što bi parlamenti mogli učiniti da ojačaju socijalnu koheziju u vrijeme štednje, predsjednici su istaknuli da parlamenti država članica Europske unije moraju osigurati provedbu Europskog semestra na demokratski i transparentan način, uz poštovanje načela demokratske odgovornosti. Nadalje, parlamenti bi trebali izravno sudjelovati u oblikovanju i provođenju okvira za jače gospodarske i socijalne reforme na nacionalnoj razini.

Predsjednici su također pozdravili pojačane napore i sredstva za promicanje IPEX-a (→ 6.1) kao glavnog instrumenta tehničke potpore za razmjenu informacija između parlamenata država članica EU-a i europskih institucija o temama povezanim s EU-om. Podržali su prijedlog da bi IPEX na svom serveru trebao pohraniti dokumente za buduće međuparlamentarne konferencije (→ 2.1. i 2.3.), uz postojeću internetsku stranicu Konferencije predsjednika parlamenata.

3.3. Odnosi s Parlamentarnom skupštinom Vijeća Europe (PACE)

Sporazum između Europskog parlamenta i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe potpisan 2007. obvezao je te dvije institucije na nastojanja usmjerena prema boljoj suradnji i koordinaciji djelovanja. U skladu s tim, obje su institucije izmijenile svoje poslovnike, stavljajući poseban naglasak na učinkovite radne odnose između nadležnih odbora s obje strana. Osim toga, konferencija predsjednika EP-a imala je redovite razmjene s predsjedničkim vijećem PACE-a u svrhu praćenja stanja odnosa te područja za poboljšanja. Takozvano zajedničko neformalno tijelo predstavnika iz odbora EP-a i iz PACE-a postiglo je dogovor o postupku uključivanja Europskog parlamenta u imenovanje sudaca u Europski sud za ljudska prava.

Međutim, u više je navrata istaknuto kako se duh sporazuma i izjava prerijetko provodi u konkretne aktivnosti. Posebice, praćenje temeljnih prava nosi rizik od uspostave usporednih struktura i usporednih standarda u dvjema skupštinama. Naposljetku, pristupanje Europske unije Europskoj konvenciji o ljudskim pravima pruža značajnu mogućnost za prevladavanje rizika od zalaženja u kontraproduktivno natjecanje.

Neslaganje unutar Vijeća ministara EU-a dodatno je odgodilo pristupanje Europske unije Europskoj konvenciji o ljudskim pravima. Nadamo se da će se to postići u 2014. U tom

slučaju, bit će to prilika za bližu suradnju između Europskog parlamenta i Vijeća Europe na političkoj, kao i na administrativnoj razini. Sjednica konferencije predsjednika s predsjedničkim vijećem klubova zastupnika Parlamentarne skupštine 9. siječnja 2014. istaknula je potrebu za većom komplementarnošću i boljim sinergijama između dviju institucija u pitanjima od zajedničkog interesa. U svom govoru na zimskom zasjedanju Parlamentarne skupštine 2014., predsjednik Schulz izjasnio se u korist dublje i održive suradnje, posebno u području promatranja izbora.

4. Međuparlamentarne sjednice

4.1. Međuparlamentarne sjednice – usredotočenije razmjene iskustava među stručnjacima

Tijekom proteklih godina razvijena su tri glavna oblika međuparlamentarnih sjednica radi omogućavanja foruma za razmjenu informacija i gledišta o odabranim temama. Međuparlamentarne sjednice odbora (ICM) sjednice su koje se organiziraju na inicijativu jednog ili više odbora EP-a uz pomoć Uprave za odnose s nacionalnim parlamentima. Okupljaju članove specijaliziranih odbora EP-a i odgovarajućih odbora nacionalnih parlamenata. Te sjednice ne treba zamijeniti sa zajedničkim sjednicama odbora (JCM) ili zajedničkim parlamentarnim sjednicama (JPM) koje zajedno organiziraju Europski parlament i parlament države koja predsjedava Vijećem EU-a. Zajedničke parlamentarne sjednice (JPM) sjednice su o širim političkim temama, dok su zajedničke sjednice odbora (JCM) sjednice sektorskih odbora EP-a i odbora nacionalnih parlamenata te uglavnom pokrivaju područja politike u kojima EU ima zakonodavne ovlasti u sklopu redovnog zakonodavnog postupka.

U 2013. organizirano je 17 međuparlamentarnih sjednica odbora i radionica. Riječ je o najvećem zabilježenom broju međuparlamentarnih sjednica odbora sa sudjelovanjem 14 stalnih i posebnih odbora EP-a. Na tim su sjednicama sudjelovala ukupno 374 zastupnika nacionalnih parlamenata (i 9 iz država koje nisu članice EU-a) i 396 zastupnika Europskog parlamenta. Raspravljalo se o temama od *slobodnog kretanja građana* i *Europskog semestra za koordinaciju gospodarske politike* (radi kojega su snage udružila tri najizraavnije uključena odbora EP-a) do *zajedničkog europskog zakona o prodaji robe* i *budućnosti europske obrane*. Uz to, Odbor za industriju, istraživanje i energiju i njegov litavski partner bili su domaćini zajedničke sjednice odbora o *Unutarnjem energetsom tržištu EU-a za 21. stoljeće*, jednome od najvažnijih prioriteta litavskog predsjedanja. Toj su sjednici prisustvovala 32 zastupnika nacionalnih parlamenata (te četiri zastupnika iz država koje nisu članice EU-a).

Osim Europskog parlamentarnog tjedna (→ 2.1) najuspješnija je u pogledu prisutnosti bila međuparlamentarna sjednica Odbora za pravna pitanja i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove o „Stvaranju područja slobode, sigurnosti i pravde: trenutno stanje u vezi s policijskom i pravosudnom suradnjom u kaznenim stvarima”, kojoj je prisustvovalo 35 zastupnika iz 21 nacionalnog parlamenta (26 domova), uključujući zastupnike iz Hrvatske i Norveške. Međutim, uspjeh se ne može mjeriti samo brojkama jer su neke sjednice organizirane tijekom 2013. kao i prethodnih godina namjerno organizirane u obliku sjednica kojima prisustvuju isključivo predsjednici radi usredotočenije rasprave.

U usporedbi s 2012., tematska usmjerenost međuparlamentarnih sjednica odbora u 2013. preusmjerila se sa pitanja povezanih sa zakonodavnim programom parlamentarnih odbora na, između ostaloga, šira pitanja kao što su „Koriste li se građani slobodom kretanja?”, „Usklađivanje razvojne politike: kako Europski parlament i nacionalni parlamenti mogu

suradivati”, „Odgovor žena na krizu” i „Budućnost europske obrane”. Međutim, nastavile su se sjednice o određenim zakonodavnim prijedlozima (npr. o ravnoteži spolova u odborima trgovačkih društava; zajedničkom europskom zakonu o prodaji robe; Europolu).

Godine 2013. zabilježen je razvoj novih značajki međuparlamentarnih sjednica odbora poput sjednica o ravnopravnoj i učinkovitoj primjeni prava EU-a (o okolišu), provedbi strateškog okvira EU-a i akcijskom planu (za ljudska prava i demokraciju) te parlamentarnoj kontroli nad rashodima. Uz javnu međuparlamentarnu raspravu o gospodarskom upravljanju kao dopuni međuvladinu postupku odlučivanja iza zatvorenih vrata, još je jedna novija značajka nastavljena u 2013. (i 2014.). Ako se taj trend nastavi, u budućnosti bi se mogao razviti novi oblik međuparlamentarne arene – forum za parlamentarnu kontrolu, za stvarnu provjeru primjene zakona EU-a na terenu te forum za otvorenu raspravu o temama na europskoj razini kada vlade donose odluke preko noći. Ukratko: temelj za demokratskiju odgovornost i kontrolu.

4.2. Bilateralni posjeti – fleksibilna i učinkovita formula

Bilateralni posjeti otvaraju mogućnost neformalnijeg i usredotočenijeg dijaloga o inicijativi parlamenta/doma koji dolazi u posjet. Europski parlament nudi logističku potporu osiguravajući prostorije za sastanke i prevoditeljske usluge te pokrivajući troškove radnih ručkova u svojim prostorima.

Kao i prethodnih godina, bilateralni posjeti bili su prilično česti i 2013., a parlament Velike Britanije (oba doma) bio je najaktivniji. Moguće je da potencijal bilateralnih posjeta nije u potpunosti iskorišten jer je samo 19 domova parlamenata (uključujući Nordijsko vijeće) iskoristilo ovaj važan oblik međuparlamentarne suradnje. To utoliko više iznenađuje jer na ovakvoj vrsti sjednica nacionalni parlamentarci imaju priliku iznijeti vlastiti dnevni red i raspravljati s ključnim igračima u Europskom parlamentu o pitanjima koja ih zanimaju. U 2013. došlo je do porasta broja bilateralnih posjeta na razini dužnosnika (13 posjeta), a tu je mogućnost iskoristilo sedam domova u svrhu internog stručnog osposobljavanja. Cjelovit pregled 43 bilateralna posjeta u 2013., u kojima je sudjelovalo 124 zastupnika parlamenta i 167 zaposlenih u nacionalnim parlamentima, nalazi se u Prilogu III.

4.3. Videokonferencije: put prema napretku

Videokonferencije nude mnogo mogućnosti za međuparlamentarnu suradnju. U posljednjih su nekoliko godina službe Europskog parlamenta razvile tehničko rješenje koje omogućuje videokonferencije s izvrsnom kvalitetom slike i zvuka te prijevodom na nekoliko jezika.

Od 2013. ova se tehnologija nudi kao trajna usluga u Europskom parlamentu, a njezino je službeno predstavljanje popratilo nekoliko promotivnih aktivnosti. U rujnu 2013. dužnosnici nacionalnih parlamenata za poslove EU-a posvjedočili su mogućnostima koje pruža nova tehnologija u višejezičnoj videokonferenciji koja se uživo odvijala između Europskog parlamenta u Bruxellesu, litavskog parlamenta u Vilniusu i portugalskog parlamenta u Lisabonu. Europski parlament ponudio je nacionalnim parlamentima mogućnost pridruživanja jednoj od redovnih međuparlamentarnih sjednica putem videokonferencije te će iskoristiti svaku mogućnost za to u budućnosti.

Novi sustav iz praktičnih razloga i dalje ima određena ograničenja, na primjer u pogledu broja prostorija EP-a za sastanke opremljenih ovom tehnologijom, broja prevoditeljskih kanala koji su sudionicima dostupni ili najvećeg broja takvih videokonferencija s

prevoditeljskom uslugom koje se na tjedan mogu održati u Europskom parlamentu. Također je važno napomenuti da se videokonferencija s nacionalnim parlamentom može uspostaviti samo ako nacionalni parlament zadovoljava jednake tehničke standarde kao sustav EP-a. Iskustvo je potvrdilo važnost provođenja tehničkog ispitivanja na administrativnoj razini prije detaljnog planiranja videokonferencije s nacionalnim parlamentom.

Stoga su u jesen 2013. službe EP-a pokrenule tehničku analizu u nacionalnim parlamentima radi prikupljanja ažurnih podataka o njihovoj videokonferencijskoj opremi. Početkom 2014. svi su nacionalni parlamenti obaviješteni o rezultatima, koji bi u budućnosti trebali olakšati organizaciju videokonferencija.

5. „Mehanizam ranog upozoravanja” – Protokol br. 2 Ugovora iz Lisabona

Jedno od najznačajnijih postignuća u pogledu pravne arhitekture EU-a u posljednjih nekoliko godina jest Protokol br. 2 Ugovora iz Lisabona. Sukladno Protokolu nacionalni parlamenti imaju pravo kontrolirati prijedloge zakonodavnih akata EU-a koji nisu u isključivoj nadležnosti Europske unije i suprotstaviti se njihovu usvajanju ako smatraju da nije zadovoljeno načelo supsidijarnosti. Protokolom je predviđen postupak za obvezne revizije zakonodavnog prijedloga koji provodi predlagateljska institucija, što je obično Komisija, kada broj zaprimljenih obrazloženih mišljenja premaši zadane granice.⁸ Predviđena su dva postupka, neformalno poznata kao „žuti” i „narančasti” karton (obveze su strože kod „narančastoga”).

„Mehanizam ranog upozoravanja” unio je promjene u metode rada Europskog parlamenta, uključujući izmjene Poslovnika. Nacionalni parlamenti iskoristili su tu mogućnost za razmatranje značajki koje se odnose na načelo supsidijarnosti, ali i čitavog niza drugih pitanja, uključujući sadržaj zakonodavnih prijedloga. To se ogleda i u činjenici da je od 1546 podnesaka nacionalnih parlamenata od stupanja Protokola na snagu pa do kraja prosinca 2013. (na ukupno 439 zakonodavnih akata podnesenih nacionalnim parlamentima na razmatranje) bilo samo 276 „obrazloženih mišljenja”, to jest podnesaka koji se protive usvajanju zakonodavnog akta na temelju navodne povrede načela supsidijarnosti. Preostalih 1270 smatra se „doprinosima” i u njima se razmatra čitav niz drugih pitanja.

U 2013. 87 obrazloženih mišljenja odnosilo se na 115 nacрта zakonodavnih akata koji su podneseni radi parlamentarne kontrole. Nacionalni parlamenti poslali su dodatnih 226 doprinosa. U usporedbi s time, 2012. podneseno je 71 obrazloženo mišljenje i 221 doprinos u vezi sa 79 nacрта zakonodavnih akata koji su te godine ušli u područje primjene Protokola br. 2. Može se primijetiti blagi pad u relativnom odnosu tih dviju godina iako je u 2013., gledano u apsolutnim razmjerima, obrazloženih mišljenja i doprinosa bilo više nego u 2012.

6. Alati za razmjenu informacija i umrežavanje

6.1. Meduparlamentarna razmjena informacija o EU-u – IPEX

Platforma Međuparlamentarne razmjene informacija o EU-u (IPEX) uspostavljena je nakon preporuke Konferencije predsjednika parlamenata EU-a u Rimu 2000. i predstavljena na Konferenciji predsjednika parlamenata EU-a u Kopenhagenu 2006. Nacionalni parlamenti EU-a, Europski parlament i zemlje kandidatkinje otad doprinose platformi postavljanjem

---

⁸ Glasovanje trećine nacionalnih parlamenata protiv prijedloga ili četvrtine protiv pitanja na području unutarnjih poslova i pravnih pitanja.

informacija o pitanjima u vezi s EU-om. Nakon što je Ugovor iz Lisabona stupio na snagu u prosincu 2009., obnovljena internetska stranica pokrenuta je 1. srpnja 2011. radi suočavanja s novim izazovima.

Tijekom 2013. razvijene su nove značajke IPEX-a: na stranici EUSC-a postavljene su dvije nove podstranice za arhiviranje svih dokumenata u vezi s novim međuparlamentarnim konferencijama koje je uspostavila Konferencija predsjednika parlamenata EU-a na sastancima u Varšavi 2012. i Nikoziji 2013.

U protekle dvije godine IPEX je prilagođen za primanje dokumenata putem eTrustExa, nove komunikacijske platforme Europske komisije. Ta je nova platforma u punoj uporabi od kraja kolovoza 2013., a IPEX i nacionalni parlamenti prvi su primili dokumente koje je Europska komisija poslala putem tog novog i sigurnog komunikacijskog kanala. U listopadu 2013. Europska komisija ispunila je zahtjev IPEX-a za primitkom i svih dokumenata koji su se ranije slali isključivo Vijeću; zbog toga Europski parlament danas izravno prima i te dokumente. IPEX je među parlamente sudionike također uključio Hrvatsku te hrvatski kao uporabni jezik prije njezina pristupanja EU-u 1. srpnja 2013.

Kad su obrazložena mišljenja nacionalnih parlamenata dovela do drugog „žutog kartona” potkraj listopada 2013., to se ubrzo doznalo zahvaljujući i pravovremenom postavljanju obrazloženih mišljenja nacionalnih parlamenata na IPEX. Dodatni čimbenik dostupnost je prijevoda važnih dokumenata na engleskom jeziku. Riječ je o sve uobičajenijoj značajki.

U 2013. povećao se broj vijesti o događajima i temama koje objavljuju nacionalni parlamenti u vezi s pitanjima EU-a u rubrici „VIJESTI” na internetskoj stranici, što je pridonijelo i razmjeni informacija koje se ne odnose samo na parlamentarnu kontrolu.

6.2. Europski centar za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju – ECPRD

U 2013. ECPRD, pod zajedničkim vodstvom Europskog parlamenta i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, okupljao je 65 domova parlamenata iz 53 države i europskih institucija (uključujući 41 parlament/dom iz država članica EU-a). 119 korespondenata i zamjenika korespondenata predstavlja svoje parlamente u mreži i pridonosi glavnim aktivnostima ECPRD-a koje se sastoje od intenzivne razmjene informacija i najboljih praksi.

U mrežu su podnesena 254 zahtjeva koja su bila povod za 6328 odgovora, a obje su brojke manje nego 2012. Taj se pad može s velikom vjerojatnošću objasniti činjenicom da je institucija koja inače podnosi najviše zahtjeva, njemački *Bundestag*, održala izbore te stoga nije podnijela uobičajen broj zahtjeva.

Europski parlament odgovorio je u 33 slučaja, manje nego drugi parlamenti, zbog toga što reagira samo na zahtjeve u vezi s parlamentarnim radom i postupcima. Što je još važnije, Europski parlament imao je koristi od članstva u mreži te je 2013. predao osam zahtjeva na molbu različitih službi Doma. Dva su zahtjeva bila povezana s predstojećim europskim izborima i odnosila se na određena pitanja u vezi s krajem mandata zastupnika u Parlamentu. Drugim su se zahtjevom osigurali podaci o imenima europarlamentarki i njime se znatno pridonijelo organizaciji godišnjeg sastanka na vrhu „Globalni forum – Žene u parlamentima (WIP) 2013.”, koji je održan u Europskom parlamentu u studenom 2013. Ostalim zahtjevima, poput onoga o putničkim agencijama i zahtjeva u vezi s vanjskim odnosima parlamenata, prikupljeni su podaci za sustavno vrednovanje tekućih projekata u administraciji Europskog

parlamenta. Europski parlament ponovno je uložio znatna sredstva u poboljšanje i razvoj internetske stranice ECPRD-a.

Prošlogodišnji rezultati i postignuća pokazuju da je ECPRD pravi primjer uspjeha međuparlamentarne suradnje na administrativnoj parlamentarnoj razini. Informacije koje se razmjenjuju putem mreže teško se igdje drugdje mogu naći. Seminari su prilika da se parlamentarni stručnjaci susretnu s kolegama s kojima se inače vrlo rijetko mogu susresti radi razmjene najbolje prakse. Model ECPRD-a izvor je nadahnuća za slične projekte diljem svijeta, posebno u Africi i Latinskoj Americi.

7. Trendovi u međuparlamentarnim odnosima 2009. – 2014.

Razvoj odnosa Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata u posljednjih su pet godina predvodile institucijske i zakonodavne promjene koje je donio Ugovor iz Lisabona, uključujući proširenje djelokruga nadležnosti Europske unije, i oblikovale ga u okolinu obilježenu međunarodnom gospodarskom i monetarnom krizom. Kriza je posebno potaknula razvoj važnih zakonodavnih i drugih pitanja na razini EU-a. Međutim, mnogi takvi oblici razvoja izazivaju ozbiljna pitanja o stupnju zaštite načela u vezi s parlamentarizmom, kao što su načela odgovornosti i transparentnosti. Konkretnije rečeno, novi mehanizmi stvoreni na razini EU-a na inicijativu izvršnih tijela (na primjer Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM)) u znatnoj mjeri marginaliziraju ulogu parlamenata, uključujući i Europskog parlamenta.

U takvoj su okolini napetosti između nacionalnih parlamenata i tijela EU-a, uključujući Europski parlament, često očite jer su mnogi (iako ne svi) nacionalni parlamenti duboko zabrinuti zamijećenim gubitkom tradicionalne uloge kao izraza demokratske volje naroda. Međutim, u takvim su se nepovoljnim gospodarskim, društvenim i političkim okolnostima međuparlamentarni odnosi ipak nastavili razvijati u cilju odgovora na nove i stare izazove, jačanja sposobnosti pojedinih parlamenata i svih zajedno da izvršna tijela smatraju odgovornima, povećanja transparentnosti, promicanja dijaloga i najboljih praksi i nastojanja da se pomire različitosti. Može se utvrditi najmanje sedam trendova, koji su objašnjeni u nastavku teksta.

Prvi se trend odnosi na pojačanu službenu uključenost nacionalnih parlamenata u institucijsku arhitekturu EU-a. U skladu s člankom 12. Ugovora o Europskoj uniji nacionalni parlamenti aktivno doprinose dobrom funkcioniranju Unije. To načelo potkrepljuje Protokol br. 2 Ugovora iz Lisabona kojim se ovlašćuju nacionalni parlamenti za nadziranje nacrti zakonodavstva EU-a koji nisu u isključivoj nadležnosti Unije. Međutim, unatoč tome što se Protokolom otvorila mogućnost da nacionalni parlamenti surađuju s tijelima EU-a na pitanjima izvan načela supsidijarnosti,⁹ kritika nije izostala. Kritičari posebno tvrde da je razdoblje parlamentarne kontrole (osam tjedana) koje je predviđeno Protokolom nedovoljno te da su odgovori Komisije preopćeniti i dostavljeni s dugom odgodom. Na udaru kritike našla se i činjenica da su nacionalni parlamenti putem Protokola dosad iznijela samo dva primjera obvezne revizije („žuta kartona”).

Moglo bi se zaključiti da unatoč nastojanjima, bilo putem COSAC-a, neformalnih sastanaka ili putem intenzivnih neformalnih koordinacijskih napora preko predstavnika svojih

---

⁹ To potvrđuje činjenica da gotovo 80 posto pisanih podnesaka nacionalnih parlamenata u vezi s nacrtima zakonodavnih akata koji pripadaju u područje primjene Protokola 2. ne osporava njihovu pravovaljanost u pogledu načela supsidijarnosti.

administracija u EP-u, nacionalni parlamenti još uvijek nisu uspjeli uspostaviti učinkovite oblike međusobne suradnje na Protokolu br. 2. Međutim, mali broj žutih kartona mogao bi se protumačiti i kao dokaz obzirnijeg poštovanja Europske komisije prema načelu supsidijarnosti. Treće moguće tumačenje malog broja žutih kartona jest činjenica da svi parlamenti nemaju jednak stav prema pojedinim predloženim zakonskim mjerama. Posebno je zanimljivo napomenuti da čak može doći i do neslaganja dvaju domova istog parlamenta u pogledu suglasnosti prijedloga s načelom supsidijarnosti. Europski parlament dosad je uglavnom zauzimao misaoni stav jer se provedba Protokola u prvom redu odnosi na Europsku komisiju, koja je obično predlagateljska institucija. Međutim, rezolucija Parlamenta od 4. veljače 2014. koja je usvojena na plenarnoj sjednici izravno se odnosi na pitanje supsidijarnosti i ponavlja dio glavnih kritika koje su upućene u vezi s djelovanjem Protokola.¹⁰

Drugi je trend na području međuparlamentarnih odnosa u posljednjih pet godina odlučivanje o međuparlamentarnim „konferencijama” putem političkog dogovora na Konferenciji predsjednika parlamenata EU-a (EUSC). Istaknut je primjer Konferencije o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici / zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZVSP/ZSOP), koju je EUSC utemeljio na sjednici u Varšavi u travnju 2012. Prema navodima promatrača, međuparlamentarna konferencija o ZVSP-u te ZSOP-u polako postaje međuparlamentarna platforma za kontrolu vanjske, sigurnosne i obrambene politike EU-a, izbjegavajući pritom stvaranje novih struktura ili skupština. S obzirom na to da joj redovito prisustvuje više od 100 zastupnika nacionalnih parlamenata i delegacija od 16 zastupnika u Europskom parlamentu, konferencija je jedinstvena prilika za međuparlamentarnu raspravu s visokom predstavnicom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku / potpredsjednikom Europske komisije o ključnim pitanjima vanjske politike EU-a. EUSC je u Nikoziji u travnju 2013. postignuo sporazum o uspostavi i općim načelima organizacije konferencije na temelju članka 13. TSCG-a. U oba slučaja međuparlamentarni forumi uspostavljeni uz pomoć EUSC-a s jedne strane odražavaju širenje aktivnosti na razinu EU-a koje se obično uređuju na domaćoj razini, a s druge strane brigu parlamenata koji se uključuju u izvršenje odgovornosti i kontrole nad tim aktivnostima, kojima općenito upravlja izvršno tijelo.

Treći je trend reguliranje međuparlamentarne suradnje putem Ugovora. Dokaz tomu je uključenje članka 88. UFEU-a o kontroli Europolu. To je u opreci s uobičajenom situacijom, kada su se međuparlamentarne sjednice uglavnom organizirale izvan okvira pravne osnove, uz istaknutu iznimku COSAC-a kako je predviđeno člankom 10. Protokola 1. Ugovora. Također treba napomenuti da ti oblici međuparlamentarne suradnje usvajaju trajniju, pravilniju strukturu i često uzrokuju rasprave između različitih parlamenata u vezi s njihovim djelokruzima i oblicima. Usvajanje uredbe o parlamentarnoj kontroli Europolu redovnim zakonodavnim postupkom posebno je predviđeno člankom 88. UFEU-a. Na Konferenciji predsjednika parlamenata EU-a u Stockholmu 2010. i Bruxellesu 2011. predsjednici parlamenata usuglasili su se o potrebi kontrole Europolu putem međuparlamentarnog tijela koje će redovito okupljati predstavnike nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta. Odbor za građanske slobode Europskog parlamenta (LIBE) tada je zadužen za organizaciju redovnih sjednica o Europolu s odgovarajućim odborima nacionalnih parlamenata. U skladu s time Odbor za građanske slobode od 2010. godine organizira godišnje međuparlamentarne sjednice odbora, a na posljednjoj sjednici 14. studenog 2013. raspravljalo se o odredbama u vezi s parlamentarnom kontrolom rada Europolu. O tom pitanju i drugim odredbama u vezi s prijedlogom o Europolu trenutačno raspravljaju Parlament i Vijeće nakon usvajanja stajališta

---

¹⁰ Rezolucija Europskog parlamenta od 4. veljače 2014. o prikladnosti propisa EU-a, supsidijarnosti i proporcionalnosti – 19. izvješće o boljoj izradi zakonodavstva za 2011. (2013/2077(INI)), točke 21. – 30.

Parlamenta iz prvog čitanja 25. veljače 2014. Dok se ne postigne sporazum s Vijećem, treba napomenuti da je riječ o prvom području u kojemu će se međuparlamentarna suradnja regulirati zakonodavstvom EU-a. Znatna uključenost EUSC-a u ta područja također upućuje na to da će to tijelo i dalje biti važan forum za rasprave o pitanjima poput demokratske odgovornosti i upravljanja te katalizator budućeg razvoja u području međuparlamentarnih odnosa. Tijekom sjednice održane u travnju 2014. u Vilniusu EUSC se ponovno dotaknuo „Međuparlamentarne suradnje na području slobode, sigurnosti i pravde”, upućujući na želju da se EUSC uključi u područje parlamentarne kontrole Europolu i procjene rada Eurojusta.

Četvrti se trend odnosi na činjenicu da neki oblici međuparlamentarne suradnje gube važnost. Naime, broj zajedničkih parlamentarnih sjednica i zajedničkih sjednica odbora znatno opada do te mjere da od 2012. nije organizirana nijedna zajednička parlamentarna sjednica (u odnosu na dvije sjednice godišnje u prethodnom razdoblju). Taj trend djelomice odražava znatne organizacijske poteškoće koje umanjuju želju za održavanjem sjednica, a djelomice i činjenicu – koja se posebno odnosi na zajedničke parlamentarne sjednice – da imaju ograničen izravan učinak na tekuću parlamentarnu djelatnost te da su primjerene za općenitije rasprave.¹¹

Peti i donekle povezani trend jest činjenica da je potrebno razmisliti o budućnosti nekih postojećih foruma međuparlamentarnih odnosa. U tom je pogledu istaknut primjer Konferencija odbora za europske poslove (COSAC). U jesen 2013. COSAC je obilježio 50. dvogodišnju sjednicu. Iako je COSAC po zakonskoj ulozi „tijelo za razmjenu informacija i najboljih praksi između parlamenata Europske unije, posebno o praktičnim značajkama parlamentarne kontrole”¹², u posljednjih pet godina raspravama na sjednicama COSAC-a dominiraju članovi nacionalne i europske izvršne vlasti. Oni su činili oko 60 posto glavnih govornika. U usporedbi s time, iz parlamentarne je sfere bilo manje od 30 posto govornika.¹³ U svih devet sjednica COSAC-a od švedskog predsjedanja (2009.) do litavskog predsjedanja (2013.) samo je 16 posto rasprava bilo posve međuparlamentarne prirode, dok su u 63 posto rasprava glavni govornici bili isključivo predstavnici izvršne vlasti (europske ili nacionalne) bez uključenja zastupnika u parlamentima. Treba se, stoga, zapitati je li svrha razmjene informacija i najboljih praksi među parlamentima za koju se zalaže Europski parlament i dalje temeljna ideja novijih COSAC-ovih postupaka. Međutim, čini se da je po mišljenju mnogih nacionalnih parlamenata dijalog s izvršnim tijelom Europske unije i dalje ključni dio djelatnosti COSAC-a.

Uključenost zastupnika Europskog parlamenta iz specijalnih odbora u COSAC nije riješila glavni problem koji je nastao zbog njegove temeljne organizacije kao konferencije članova parlamentarnih odbora za poslove EU-a s pristupom nespecijalista koji svoj doprinos više usmjeravaju prema institucijskim pitanjima nego prema (pojedinačnim, specijaliziranim) politikama. U istom bi se duhu moglo napomenuti da se rasprave zastupnika Europskog parlamenta i nacionalnih parlamentaraca o posebnim područjima politike obično odvijaju izvan okvira COSAC-a. U svjetlu navedenoga, mogao bi se zamijetiti trend da se cilj

---

¹¹ Možda treba podsjetiti da su zajedničke parlamentarne sjednice uspostavljene nakon odbijanja nacrtu Europskog ustava kao metode za jačanje rasprave o europskoj integraciji.

¹² Poslovnik COSAC-a, članak 5. stavak 2.

¹³ 21 član Europske komisije, uključujući predsjednika Barrosa (dva puta), potpredsjednika Šefčoviča (10 puta), predsjednika Europskog vijeća Hermana Van Rompuya (jednom), visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu (jednom), dužnosnike EU-a (dva) te šest premijera, 18 nacionalnih ministara i jednog nacionalnog dužnosnika; 10 aktivnih zastupnika Europskog parlamenta, dva bivša predsjednika Europskog parlamenta i 11 aktivnih zastupnika nacionalnih parlamenata. Preostali su govornici bili tri mlada građanina, pet predstavnika sveučilišta, instituta, zaklada i dva predstavnika poduzetništva (ukupno 10 govornika; 12 posto).

stvaranja međuparlamentarnog okružja rasprave, barem u pogledu važnih pojedinih područja zakonodavnog djelovanja, trenutačno više ostvaruje unutar zasebnih specijalističkih foruma nego putem COSAC-a.

Šesti je trend, za razliku od dvaju prethodnih, povećanje broja i važnosti nekih drugih oblika suradnje. Posebno stabilno raste broj međuparlamentarnih sjednica odbora u skladu s preporukama Upravljačke skupine EP-a za odnose s nacionalnim parlamentima.¹⁴ Od 2009. ukupno je organizirano oko 60 međuparlamentarnih sjednica odbora o brojnim pitanjima. Štoviše, ponovno u skladu s preporukama Upravljačke skupine, odbori sad o predviđenim međuparlamentarnim sjednicama odbora razmišljaju šest mjeseci unaprijed te svoje prijedloge najprije šalju na odobrenje Konferenciji predsjednika odbora a na kraju i Konferenciji predsjednika.¹⁵ U skladu s time, objavljuje se kalendar sa svim međuparlamentarnim događajima i dostavlja svim nacionalnim parlamentima. Cijeli postupak prethodna razmatranja i odobrenja planiranih međuparlamentarnih sjednica odbora usmjeren je prema uspješnijoj koordinaciji međuparlamentarnih aktivnosti i izbjegavanju preklapanja. S tim ciljem kalendar obuhvaća i međuparlamentarne aktivnosti predsjedajućeg parlamenta.¹⁶ Međutim, treba napomenuti da postoje znatna razilaženja između odbora Europskog parlamenta na području međuparlamentarnih sjednica odbora. Dok, na primjer, neki odbori godišnje organiziraju jednu ili više međuparlamentarnih sjednica odbora, neki drugi nisu organizirali nijednu međuparlamentarnu sjednicu odbora u posljednjih pet godina. Štoviše, unatoč općoj sklonosti prema međuparlamentarnim sjednicama odbora, dokazi iz upitnika i internih analiza s tih sastanaka upućuju na potrebu za trajnim razmatranjem njihova formata, sadržaja i vremena održavanja.

U tome slučaju, na primjer, univerzalni pristup koji se dosad provodio u pogledu međuparlamentarnih sjednica odbora možda više ne zadovoljava interese pojedinih odbora na najbolji način. U tom je smislu u proteklih nekoliko godina ostvaren znatan napredak u organizaciji sjednica kojima prisustvuju isključivo predsjednici. Neki odbori, kao što su Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku i Odbor za vanjske poslove, organiziraju takve sjednice radi usredotočenije rasprave. Zaista se čini kako se budućnost međuparlamentarnih sjednica odbora kreće prema raznolikijem formatu u skladu s potrebama i ciljevima pojedinog organizacijskog odbora.

Posljednji se zamijećeni trend odnosi na sve veću važnost tehnologije na području međuparlamentarnih odnosa. Na primjer, videokonferencije polako postaju metoda održavanja međuparlamentarnih sjednica te nude znatne prednosti u pogledu troškova i vremena putovanja. Uz to, IPEX je u potpunosti preuređen i dostupan na sva 24 službena jezika EU-a te nudi pouzdanu i pravovremenu platformu za razmjenu informacija. Međusobna povezanost tehnologije s tradicionalnim i novim oblicima međuparlamentarnih odnosa vidljiva je, između ostaloga, u odnosu prema forumima kao što su Konferencija predsjednika parlamenta EU-a, konferencije o ZVSP-u te ZSOP-u te o članku 13. TSCG-a, kojima je IPEX posvetio zasebne stranice sa svim važnim dokumentima. Osim toga, IPEX je neophodan za provođenje Protokola br. 2 kao glavna platforma dostupnih informacija o različitim fazama parlamentarne kontrole u svakom parlamentu/domu EU-a i važnih dokumenata, uključujući obrazložena mišljenja i doprinose. Tehnologija je i u pogledu ECPRD-a ostvarila znatan napredak. Zahvaljujući financijskom ulaganju Europskog

---

¹⁴ Upravljačka skupina za odnose s nacionalnim parlamentima: „Preporuke Konferenciji predsjednika”, 3. preporuka.

¹⁵ *Ibid.*, 1. preporuka.

¹⁶ Pregled međuparlamentarnih aktivnosti predsjedajućih parlamenta može se naći na: www.IPEX.eu.

parlamenta, internetska stranica ECPRD-a postala je središnja platforma za razmjenu i pohranu poredbenih podataka o parlamentarnim djelatnostima. Elektronički tijek rada pomaže u lakoj organizaciji prijenosa zahtjeva i odgovora, a svi su ga sudionici mreže u potpunosti prihvatili. Snažan pretraživač omogućuje bolje iskorištenje baze znanja radi uštede vremena, izbjegavanja dvostrukog rada te, konačno, ostvarenja najboljeg pristupa informacijama. Svi ovi primjeri upućuju na potencijal tehnologije u olakšanju međuparlamentarne suradnje u mnogim pogledima.

PRILOG GODIŠNJEM IZVJEŠĆU ZA 2013.

- I. Sastanci COSAC-a – teme i glavni govornici**
- II. Međuparlamentarne sjednice odbora i druge međuparlamentarne sjednice**
- III. Bilateralni posjeti (uključujući videokonferencije)**
- IV. Podaci o mehanizmu ranog upozoravanja**
- V. ECPRD: Popis zahtjeva za usporedbu koji je pokrenuo EP te popis seminara i sjednica propisanih statutom**

PRILOG 1. – Sastanci COSAC-a – teme i glavni govornici

DOGAĐAJ	TEME	GLAVNI GOVORNICI/ČLANOVI ODBORA
Sastanak predsjednika COSAC-a 27. – 28. siječnja 2013., Dublin	<ul style="list-style-type: none"> • Prioriteti irskog predsjedanja Vijećem Europske unije • Budućnost Europe: ususret pravoj ekonomskoj i monetarnoj uniji 	<ul style="list-style-type: none"> • g. Brendan HOWLIN, ministar javne potrošnje i reformi • g. Maroš ŠEFČOVIČ, potpredsjednik za međuinstitucionalne odnose i upravu
XLIX. COSAC (Plenarna sjednica) 23. – 25. lipnja 2013., Dublin	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza i pogled u budućnost • Budućnost europskih integracija • Osiguranje razvoja • Europska budućnost za mlade građane • Proširenje i politika susjedstva – održavanje napretka 	<ul style="list-style-type: none"> • g. Enda KENNY, irski premijer • g. Herman DE CROO, bivši predsjednik belgijskog Zastupničkog doma i g. Brendan HALLIGAN, predsjednik Instituta za međunarodne i europske poslove • Panel-diskusija s dr. Mo IBRAHIMOM, predsjednikom Zaklade Mo Ibrahim, gđom Michèle STRIFFLER, potpredsjednicom Odbora za razvoj Europskog parlamenta i g. Barryem ANDREWSOM, izvršnim direktorom GOAL-a • g. Ruairi QUINN, ministar obrazovanja i vještina te nastupi triju mladih europskih građana: Nevina ÖZTOPA (Turska), Rachel CREEVY (Irska), Mariette HERFORT (Mađarska) • g. Valentin INZKO, Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu i g. Erwan FOUÉRE, viši znanstveni suradnik, Centar za europske političke studije, Bruxelles, prvi koji odgovara na pitanja: Miguel Angél MARTÍNEZ, potpredsjednik Europskog parlamenta
Sastanak predsjednika COSAC-a 7. – 8. srpnja 2013. Vilnius	<ul style="list-style-type: none"> • Prioriteti litavskog predsjedanja Vijećem Europske unije • Ususret političkoj i gospodarskoj uniji: sljedeći koraci 	<ul style="list-style-type: none"> • g. Linas LINKEVIČIUS, ministar vanjskih poslova Republike Litve • g. Maroš ŠEFČOVIČ, potpredsjednik Europske komisije zadužen za međuinstitucionalne odnose i upravu

<p>Sastanak L. COSAC (Plenarna sjednica) 27. – 29. listopada 2013. Vilnius</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualno stanje u litavskom predsjedanju Vijećem Europske unije • Jubilarni sastanak L. COSAC-a – Doprinos COSAC-a jačanju međuparlamentarne suradnje u Europskoj uniji • Europski izbori 2014.: platforma za raspravu o budućnosti EU-a s njegovim građanima • Parlamentarna diplomacija – EP – Ukrajina – analiza slučaja • Provedba strategije Europa 2020. • Demokratski legitimitet u EU-u i uloga parlamenata EU-a • Digitalna agenda: izazovi i perspektive: Kibernetička sigurnost – dobiti za poslovanje 	<ul style="list-style-type: none"> • H. E. Algirdas BUTKEVIČIUS, premijer Republike Litve • g. Laurent FABIUS, ministar vanjskih poslova Republike Francuske • g. Pat COX, bivši predsjednik Europskog parlamenta i g. Andrew DUFF, član Odbora za ustavna pitanja Europskog parlamenta, izvjestitelj o poboljšanju praktičnih mjera za održavanje europskih izbora u 2014. • g. Pat COX, bivši predsjednik Europskog parlamenta • g. Maroš ŠEFČOVIČ, potpredsjednik Europske komisije zadužen za međuinstitucionalne odnose i upravu i gđa Pervenche BERÈS, predsjednica Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja Europskog parlamenta • Gđa Eva KJER HANSEN, predsjednica Odbora za europske poslove danskog Folketinga, g. Dominic HANNIGAN, predsjednik Zajedničkog odbora za poslove Europske unije irskog parlamenta Houses of the Oireachtas i g. Hans-Gert PÖTTERING, bivši predsjednik Europskog parlamenta, zastupnik Europskog parlamenta • g. Rudolf Peter ROY, voditelj odjela za sigurnosnu politiku i sankcije Europske službe za vanjsko djelovanje i g. Ilya LAURS, glavni izvršni direktor GetJar-a, dobitnik nagrade za „Europskog menadžera godine 2011.” European Business Press-a (EBP)
--	---	--

PRILOG II.

Međuparlamentarne sjednice odbora EP-a s nacionalnim parlamentima u Bruxellesu i druge međuparlamentarne sjednice (*) Statističke informacije za 2013.

(*) svi događaji su međuparlamentarne sjednice odbora osim ako nije drugačije navedeno.

<u>Odbor</u>	<u>Događaj</u>	<u>Datum</u>	<u>Nacionalni parlamenti</u>			<u>EP</u>
			<u>Zastupnik parlamenta</u>	<u>Nacionalni parlament</u>	<u>Dom</u>	<u>Zastupnik EP-a</u>
<i>JURI</i>	<u>Radionica o</u> građanskom pravu i pravdi: „Koriste li građani EU-a slobodu kretanja?”	23. siječnja	8	7	7	8
ECON/BUDG/ EMPL	Parlamentarni tjedan u okviru Europskog semestra	28. – 30. siječnja	100	26	33	70
<i>AFET/SEDE</i>	<u>Razmjena mišljenja</u> s ministrima vanjskih poslova Carlom Bildtom i Radoslawom Sikorskim: ususret europskoj globalnoj strategiji:	21. veljače	15	12	13	35
FEMM	Međuparlamentarna sjednica odbora „Odgovor žena na krizu”	7. ožujka	14 + 2 TR	13 + TR	16	20
ENVI	Međuparlamentarna sjednica odbora „Jednaka i učinkovita primjena prava okoliša EU-a – zašto se to ne događa?”	26. ožujka	27 + 1 HR	16 + 1 HR	20 + 1 HR	27
DEVE	Međuparlamentarna sjednica odbora „Usklađivanje razvojne politike: kako Europski parlament i nacionalni parlamenti mogu surađivati?”	23. travnja	28 + 1 HR + 2 NO	1 +1NR	18 +1HR +1NO	8
<i>AFET/SEDE</i>	<u>Razmjena mišljenja</u> „Budućnost Europske obrane: perspektiva NATO-a” i konferencija „Razumijevanje političkog islama: pogled iznutra”	6. – 7. svibnja	7	7	6	39
CRIM	Međuparlamentarna sjednica odbora „Borba protiv organiziranog kriminala, korupcije i pranja novca”	7. svibnja	19 + 4 HR + 2 NO	12 + HR + NO	12 + HR + NO	12
<i>JURI/FEMM</i>	<u>Razmjena mišljenja</u> Poboljšanje ravnoteže spolova među savjetodavnim članovima uprava trgovačkih društava uvrštenih na burzama	19. lipnja	12 + 1 HR	9 + 1 HR	10 + 1 HR	8

**Međuparlamentarne sjednice odbora EP-a s nacionalnim parlamentima u Bruxellesu
i druge međuparlamentarne sjednice (*)
Statističke informacije za 2013.**

(*) svi događaji su međuparlamentarne sjednice odbora osim ako nije drugačije navedeno.

<u>Odbor</u>	<u>Događaj</u>	<u>Datum</u>	<u>Nacionalni parlamenti</u>			<u>EP</u>
			<u>Zastupnik ik parlame nta</u>	<u>Nacionalni parlament</u>	<u>Dom</u>	<u>Zastupnik EP-a</u>
LIBE/JURI	Međuparlamentarna sjednica odbora „Stvaranje područja slobode, sigurnosti i pravde: trenutno stanje u vezi s policijskom i pravosudnom suradnjom u kaznenim stvarima”	20. lipnja	32 + 1 HR + 3 NO	19 + HR + NO	24 + HR + NO	28
JURI	<u>Radionica</u> „Prijedlog o zajedničkom europskom zakonu o prodaji robe: kako naprijed”	10. srpnja	7	6	6	6
ECON	<u>Razmjena mišljenja</u> „Ciklus Europskog semestra 2013.”	17. rujna	14	12	12	20
AFET/DROI	Međuparlamentarna sjednica odbora „Provedba strateškog okvira EU-a i akcijski plan za ljudska prava i demokraciju”	25. rujna	19	12	13	18
AFET/SEDE	<u>Sjednica otvorena predsjednicima nacionalnih odbora u vezi s EU-om</u> „Budućnost europske obrane”	5. studenog	14	10	9	25
CONT	Međuparlamentarna sjednica odbora „Ususret boljoj potrošnji – modeli parlamentarnog nadzora nad rashodima”	14. studenog	18	13	13	8
LIBE	<u>Sjednica otvorena predsjednicima nacionalnih odbora u vezi s EU-om</u> Agencija Europske unije za suradnju i usavršavanje pripadnika službi za provedbu zakona (Europol) i stavljanje izvan snage Odluke 2009/371/PUP i Odluke 2005/681/PUP	14. studenog	7	6	6	43
REGI	Međuparlamentarna sjednica odbora „Ususret produktivnom ulaganju za rast i koheziju poboljšanjem sinergija na lokalnoj i nacionalnoj razini te razini EU-a za provedbu strategije EU 2020.”	27. studenog	25	15	15	21
ITRE	<u>Zajednička sjednica odbora</u> „Unutarnje energetske tržište EU-a za 21. stoljeće”	17. prosinca	30 + 3 NO + 1 TR + 2 XK	16 +NO+TR+XK	18 +NO+TR +XK	60
<u>UKUPNO</u>	<u>18 međuparlamentarnih sjednica</u>		<u>404 + 23</u>			

**Međuparlamentarne sjednice odbora EP-a s nacionalnim parlamentima
i druge međuparlamentarne sjednice (*) u Bruxellesu
Statističke informacije za 2014.**

(*) svi događaji su međuparlamentarne sjednice odbora osim ako nije drugačije navedeno.

<u>Odbor</u>	<u>Događaj</u>	<u>Datum</u>	<u>Nacionalni parlamenti</u>			<u>EP</u>
			<u>Zastupnik parlamenta</u>	<u>Nacionalni parlament</u>	<u>Dom</u>	<u>Zastupnik EP-a</u>
ECON/BUDG/ EMPL	<u>Europski parlamentarni tjedan</u> Međuparlamentarna konferencija o gospodarskom upravljanju Europske unije (članak 13. TSCG-a) Ciklusi Europskog semestra 2013. i 2014.	20. – 22. siječnja	136	28	41	58
	<u>Parlamentarni forum</u> domaćini Miguel Angel Martínez i Othmar Karas, potpredsjednici „Parlamenti EU-a u globalnom upravljanju”	18. veljače	28	15	16	8
FEMM	Međuparlamentarna sjednica odbora „Sprečavanje nasilja nad ženama – izazov za sve”	5. ožujka	34	20	22	8
LIBE	<u>Zajednička sjednica odbora</u> „Budući prioriteti u području građanskih sloboda, pravosuđa i unutarnjih poslova”	19. ožujka	37 +1 AL + 2 XK + 2 ME + 1 TR	24 + AL + XK + ME + TR	19 + AL + XK + ME + TR	60
<u>UKUPNO</u>	<u>4 međuparlamentarne sjednice</u>		<u>235 + 6</u>			

PRILOG III.

GLAVNA UPRAVA PREDSEDNIŠTVA – Odnosi s nacionalnim parlamentima Odjel za zakonodavni dijalog – Odjel za institucionalnu suradnju			
Bilateralni posjeti – 2013.			
Datum	Država/ Dom	Odbor/Drugo	Vrsta posjeta
SIJEČANJ/VELJAČA			
22. siječnja	UK - House of Lords	Posjet pododbora C ESVD-a Bruxellesu	Radni posjet članova
23. siječnja	UK - House of Lords	Energetska analiza pododbora D	Radni posjet članova
28. siječnja	UK - IE	Odbor za europske poslove Parlamentarne skupštine Britanije i Irske	Radni posjet članova
30. siječnja	UK - House of Lords	Pododbori E i F analiza Protokola 36	Radni posjet članova
31. siječnja	UK - House of Commons	Odbor za javnu upravu	Radni posjet članova
OŽUJAK/TRAVANJ			
4. – 5. ožujka	FI - Eduskunta	Izaslanstvo Velikog odbora finskog parlamenta	Radni posjet članova
4. – 5. ožujka	LT- Seimas	Odbor za europske poslove i Odbor za vanjske poslove	BUDG, ECON, ITRE, AFET, IMCO
7. – 8. ožujka	LT- Seimas	Predpredsjednički posjet	AGRI, ENVI, REGI, EMPL
18. – 19. ožujka	LT- Seimas	Predpredsjednički posjet	ECON, BUDG
9. travnja	FR - Assemblée Nationale	Član Odbora za europske poslove	Radni posjet članova
22. travnja	IE - Oireachtas	Izaslanstvo Zajedničkog odbora za vanjske poslove i trgovinu	Radni posjet članova
SVIBANJ/LIPANJ			
13. svibnja	UK - House of Commons	Odbor za kontrolu europskih poslova	Radni posjet članova
14. – 16. svibnja	EE - Riigikogu	Izaslanstvo dužnosnika	Studijski posjet
27. svibnja	NL - Tweede Kamer	Odbor za zdravlje	Članovi Odbora ENVI
30. svibnja	UK - House of Commons	Izaslanstvo dužnosnika	Studijski posjet
25. lipnja	UK - House of Commons	Odbor za promet	Radni posjet članova
26. lipnja	Nordijsko vijeće	Odbor za socijalnu skrb	Radni posjet članova
27. lipnja	UK - House of Commons	Izaslanstvo dužnosnika	ENVI, ITRE
SRPANJ/KOLOVOZ			

<u>RUJAN/LISTOPAD</u>			
24. rujna	PL - Senat	Predsjednici i članovi 14 odbora	ITRE i LIBE
24. – 25. rujna	SE - Riksdag	Izaslanstvo dužnosnika	Sastanci s dužnosnicima iz odbora EP-a
25. – 26. rujna	LV - Saeima	Govornik, glavni direktor i ostali	Pripreme za predsjedanje Latvije
26. rujna	NL - Tweede Kamer	Studijski posjet	Radni ručak sa zastupnicima EP-a
2. listopada	UK - House of Lords	Odbor EU-a za gospodarske i financijske poslove	Radni posjet članova
2. listopada	RO – Zastupnički dom	Predsjednik Zastupničkog doma	Sastanak sa zastupnikom EP-a Hannesom Swobodom
14. listopada	NL - Tweede Kamer	Pomoćnici odbora	Sastanci sa zastupnicom EP-a Marietje Schaake i dužnosnicima
14. listopada	Nordijsko vijeće	Izaslanstvo	Radni posjet članova
15. listopada	IT - Senato della Repubblica	Izaslanstvo senatora	Radni posjet članova
17. listopada	FR - Assemblée Nationale	Član Odbora za europske poslove	Radni posjet članova o endokrinim disruptorima
17. listopada	UK - House of Commons	Odbor za okoliš, hranu i ruralna pitanja	Studijski posjet
17. listopada	UK - House of Lords	Pododbori A, B i E	Radni posjet članova
30. listopada	FR - Sénat		LIBE, FEMM
<u>STUDENI/PROSINAC</u>			
4. studenog	UK - House of Lords	Pododbor za vanjske poslove EU-a	Radni posjet članova
4.– 5. studenog	DK - Folketing	Izaslanstvo dužnosnika	Studijski posjet
4.– 5. studenog	SE - Riksdag	Odjel za koordinaciju EU-a	Radni posjet članova
7. studenog	UK - House of Commons	Odbor za poslove Walesa	Radni posjet članova
12. studenog	UK - House of Lords	Pododbor za unutarnje tržište, infrastrukturu i zapošljavanje	Radni posjet članova
13. studenog	UK - House of Commons UK - House of Lords	Odjel za nadzor i knjižnica i Odbor za gospodarske poslove	Studijski posjet dužnosnika
25. studenog	EE - Riigikogu	Odbor za poslove EU-a	Radni posjet članova
27. studenog	Nordijsko vijeće	Predsjedništvo Nordijskog vijeća	Radni posjet članova
26. studenog	NL - Tweede Kamer	Voditelji ljudskih potencijala	Stručno vodstvo u EP-u
2. prosinca	AT - Parlament	Odjel za poslove EU-a	Studijski posjet dužnosnika
3. prosinca	DK - Folketing	Izaslanstvo dužnosnika	Sjednice odbora
4. prosinca	ES - Cortes	Odbor za poslove EU-a, vanjske i gospodarske poslove	Radni posjet članova

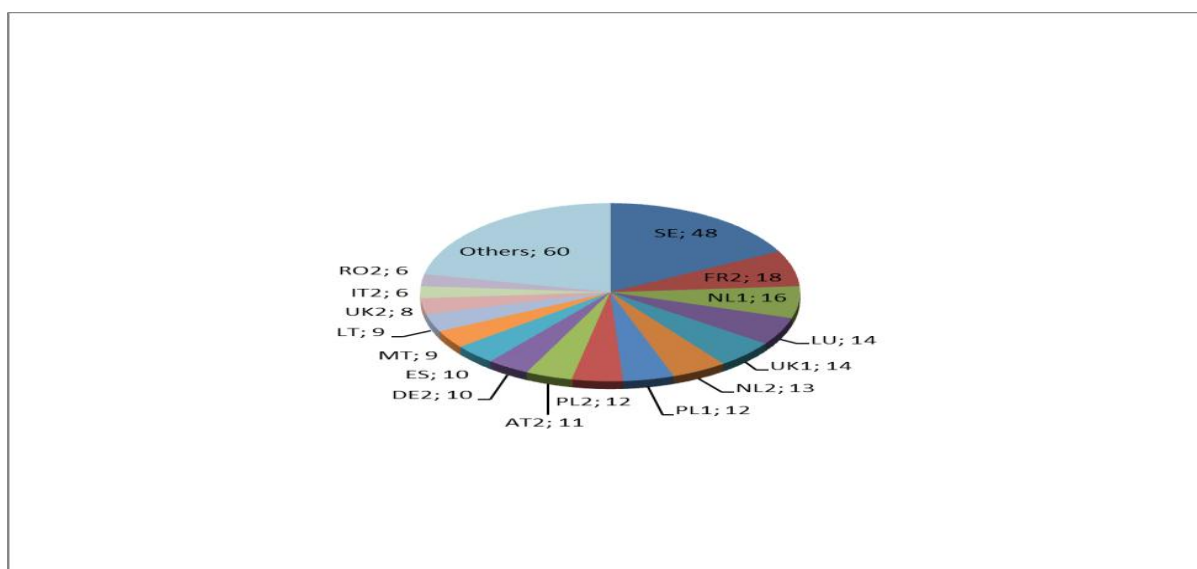
**POPIS KRATICA
NACIONALNIH PARLAMENTARNA/DOMOVA
UPOTRIJEBLJENIH U PRILOGU IV.**

AT1	Austrija	Nationalrat	IT1	Italija	Camera dei Deputati
AT2	Austrija	Bundesrat	IT2	Italija	Senato della Repubblica
BE1	Belgija	Chambre des Représentants	LV	Latvija	Saeima
BE2	Belgija	Sénat	LT	Litva	Seimas
BG	Bugarska	Narodno sabranie	LU	Luksemburg	Chambre des Députés
CY	Cipar	Vouli ton Antiprosopon	MT	Malta	Kamra tad-Deputati
CZ1	Češka Republika	Poslanecká sněmovna	NL1	Nizozemska	Tweede Kamer
CZ2	Češka Republika	Sénat	NL2	Nizozemska	Eerste Kamer
HR	Hrvatska	Hrvatski Sabor	PL1	Poljska	Sejm
DK	Danska	Folketinget	PL2	Poljska	Senat
EE	Estonija	Riigikogu	PT	Portugal	Assembleia da República
FI	Finska	Eduskunta	RO1	Rumunjska	Camera Deputaților
FR1	Francuska	Assemblée nationale	RO2	Rumunjska	Senatul
FR2	Francuska	Sénat	SK	Slovačka Republika	Národná rada
DE1	Njemačka	Bundestag	SI1	Slovenija	Državni zbor
DE2	Njemačka	Bundesrat	SI2	Slovenija	Državni svet
EL	Grčka	Vouli ton Ellinon	ES	Španjolska	Congreso de los Diputados
HU	Mađarska	Országgyűlés	ES	Španjolska	Senado
IE1	Irska	Dáil Éireann	SE	Švedska	Riksdagen
IE2	Irska	Seanad Éireann	UK1	Ujedinjena Kraljevina	House of Commons
			UK2	Ujedinjena Kraljevina	House of Lords

PRILOG IV.

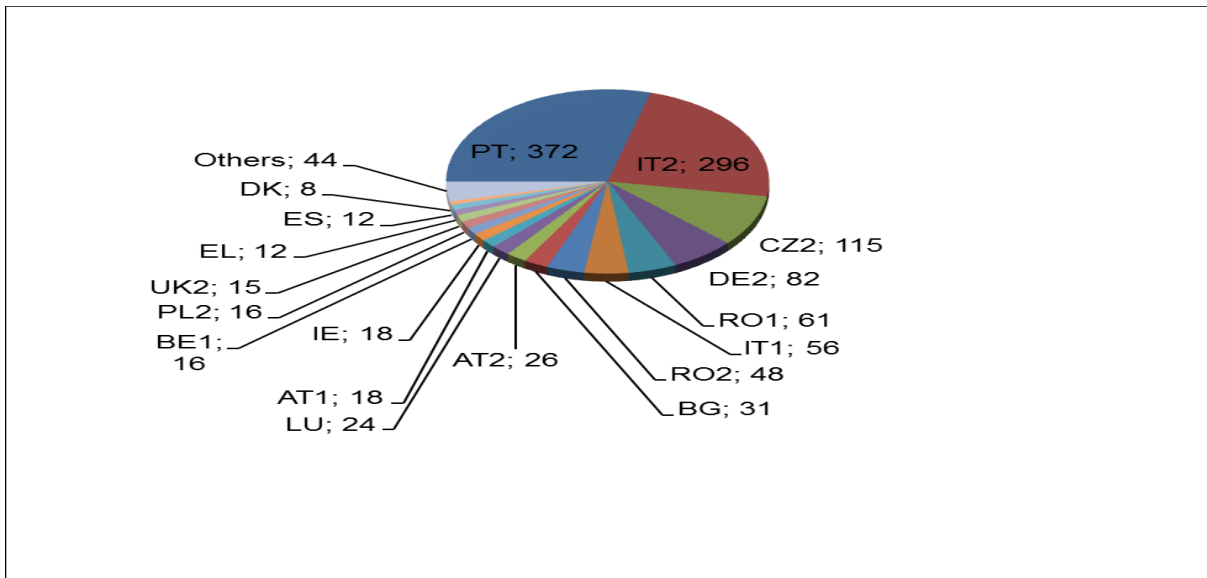
Podaci o mehanizmu ranog upozoravanja

Obrazložena mišljenja parlamentarnih domova (2010. – 2013.)¹⁷

¹⁷ Parlamenti/domovi s pet ili manje obrazloženih mišljenja sažeti pod „Drugo”: 5 OM-a: CY, IT1; 4 OM-a: DK, RO1; 3 OM-a: BE1, CZ1, CZ2, DE1, EL, FI, PT, SK; 2 OM-a: AT1, BE2, BG, IE*, IE1, LV; 1 OM: EE, FR1, HU, IE2, NL*, SI1; 0 OM-a: HR, SI2 (*= zajedno oba doma).

Doprinosi parlamenata (2010. – 2013.)¹⁸

¹⁸ Parlamenti/domovi s pet ili manje doprinosa sažeti pod „Drugo”: 5 doprinosa: PL1; 4 doprinosa: CY; CZ1, EE, LT, UK1; 3 doprinosa: FR2, NL2; 2 doprinosa: FI, FR1, MT, NL1; 1 doprinos: BE2, DE1, HU, LV, SE; 0 doprinosa: HR, SI1, SI2, SK.

PRILOG V.

ECPRD

A. Pitanja o kojima su se politička tijela i upravne službe Europskog parlamenta savjetovale s mrežom ECPRD u 2013. primjenjujući zahtjeve za usporedbu:

- Uredski namještaj i oprema IKT-a za zastupnike
- Vanjski odnosi parlamenata
- Kršenje načela supsidijarnosti iz članka 8. protokola br. 2 Ugovora iz Lisabona – odredbe koje se odnose na parlamente
- Pravne obveze u vezi sa završetkom ugovora o radu asistenata
- Imena zastupnica parlamenata u EU-u
- Pravila preuzimanja dužnosti zastupnika nacionalnog parlamenta
- Usporedba mišljenja o reviziji vrhovnih revizijskih institucija u okviru parlamentarne kontrole izvršenja nacionalnih proračuna (sada s dokumentacijom)

B. Seminari i sjednice propisane statutom ECPRD-a 2013.

Događaj	Mjesto	Datum
Seminari 2013.		
„Razmjena iskustava i rješenja za Parlament temeljen na informacijsko-komunikacijskim tehnologijama”	Baku	28. – 29. studenog
„Moderne tehnologije za potporu parlamentarnim aktivnostima – tradicije i izazovi”	Sankt Peterburg	19. – 21. rujna
„Novi fiskalni okviri”	Beč	20. – 21. lipnja
Postupci i prakse za raspravljanje o dugoročnim nacionalnim strategijama i njihovo odobravanje u parlamentima	Tallinn	30. – 31. svibnja
„Parlamentarne knjižnice i arhivi te njihova uloga u očuvanju i zaštiti povijesne i kulturne baštine njihovih zemalja”	Pariz	31. svibnja – 1. lipnja
Seminar Parl@menti na internetu XI. – Pokretanje digitalnog parlamenta	London	2. – 3. svibnja
„Parlamentarno istraživanje i pluralizam izvora informacija dostupnih zastupnicima parlamenta”	Prag	3. – 5. travnja
Sjednice propisane statutom 2013.		
Godišnja konferencija korespondenata	Varšava	17. – 19. listopada
Sjednica Izvršnog odbora	Beč	12. – 13. rujna
Sjednica Izvršnog odbora	Stockholm	21. – 22. ožujka

**Ovo je publikacija
Uprave za odnose s nacionalnim parlamentima,
Glavna uprava Predsjedništva
Europski parlament
<http://www.europarl.europa.eu/webnp/>**